

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 21

Penktadienis, Gegužio (May) 27, 1966, Toronto, Ontarion

M E T A I XXXV

Premjeras Išdėstė Laikraštinkam Kanados Valdžios Ekonominę Liniją

MONTREAL. — Kalbėdamas Amerikos Laikraščių Redaktorių Draugijos metiniame mitinge, premjeras L. B. Pearsonas, pareiškęs, kad jis priešingas tautinio ekonominio išsiskyrimo politikai, išdėstė savo vyriausybės ekonominius siekius, kurie esą sekanti:

— Pozityvus ir guvus palai-kymas visų plačiai apimančių multilaterinių ekonominių iniciatyvų;

— Naminiis industrinis vystymas, kurs siekia išnaudoti Kanados turtus ir resursus ir moderniškiausią industrinę techniką;

— Pabrūšinimas didesnio naminio taupumo ir investavimo šitų santūpų į Kanados biznį per atitinkamą taksavimą ir kitas priemones;

— Palaikymas palankaus klimato užsienio investicijoms, tuom pat metu turint mintyje, kad per daug tokių investicijų, ypatingai nuosavybinių, yra negerai dėl Kanados, ir kad kanadiečiai patys turi vis daugiau investuoti savo santaupų išlaikymui Kanados pozicijai;

— Nesigriebti tokių priemonių, kurios prilygtų trukdymui, norint, kad užsienio valdomi užvedimai laikytųsi Kanados gyvenimo interesų;

— Geriau skolinti, negu tie-

Diefenbakeris Giria Prekybą su Kinija

MONTREAL. — Konservatų partijos lyderis John Diefenbaker, kalbėdamas Amerikos Laikraščių Redaktorių Draugijos metiniame susirinkime, pareiškė, kad jis labai pritaria McNamoras, JAV apsigynimo ministro, kvietimui, kad Kinija sutiktų prekiauti su JAV.

Kanada, sako jis, prekiauja su Kinija ir Kuba ir iš to yra daug naudos.

Atėjęs laikas nustoti ignoravus šalį su 700,000,000 gyventojų.

Kinija, sakė jis, šiandien yra didžiausia problema.

Politika, kurį baudžiantis šimtus milijonų paprastų žmonių, atitraukiant nuo jų duonos kąsų, esanti nusenusi ir reikią ją pakeisti.

siog siekti investicijų, kol Kanadai reikės didelio kiekio amerikinio kapitalo.

Tuomi jis, matyt, bandė sumažinti efektą, kurį galėjo padaryti amerikiečiams Kvebeko apšvietos ministro Kierans pareiškimai ir buvusio Kanados finansų ministro W. Gordono knyga, siūlantį imtis priemonių Kanados ekonominei nepriklausomybei gelbėti.

Kierans amerikiečių kapitalo dominaciją Kanadoje tiesiog išvadino ekonominiu imperikalizmu. Jis rašinėjo laiškus JAV autoritetams, protestuodamas prieš davinėjimą amerikinių kompanijų skyriams Kanadoje instrukcijų, kaip padėti JAV nugalėti finansinius sunkumus.

Kenyatta Širsta Ant Opozicijos

NAIROBI. — Kenijos prezidentas Jomo Kenyatta griebsi drastiškų metodų opozicijai diskredituoti ir sumušti.

Ypatingai jis nesigaili žodžių buvusiam jo draugui Odingai diskredituoti. Jis vadina jį ir jo draugus Maskvos ir Pekino draugais, norinčiais suskaldyti Keniją. Jis nueina net prie to, kad pradeda teigti, jog jis, Odinga, gaunąs finansų iš užsienio.

Odinga ir kiti parlamento atstovai išėjo iš Kenyattos vadovaujamos partijos ir sudarė opozicinę partiją.

Kenijoje žmonės pasidalinę į tam tikras gentis, kurių tarpe, be abejonės, eina grumtynės. Genčių nesutikimai reikiški visoje Afrikoje. Tas sunkina naujiems kraštams kilti ekonominiams ir politiniams.

DETROIT. — Edward Maniok, fanatiškas antikomunistas, įėjo į Socialistų Darbininkų Partijos vietinę buveinę ir pareikalavo iš ten esančių parodyti knygų apie Lenina. Parodžius jam tokių knygų, jis sušuko, kad jie visi yra komunistai ir pradėjo šaudyti.

Policija sako, kad vienas buvo nušautas visai, o du kiti sunkiai sužeisti.

MANITOBOJ RINKIMAI ĮVYKS BIRŽELIO 22

WNNIPEG. — Manitobos premjeras Duff Rublin pranešė, kad provinciniai rinkimai Manitoboj įvyks birželio 22 dieną.

Jis paaiškino, kad rinkimai skelbiami pusantrų metų pirma dabartinio seimelio laiko išsibaigimo todėl, kad vyriausybė nenori politinių kivirčių Kanados šimtmečio minėjimo metais.

Suomijos Valdžion Leis ir Komunistai

HELSINKIS. — Suomijos premjeras Rafael Paasio pasakė susitarimą dėl sudarymo Suomijos vyriausybės, į kurią leis ir komunistai.

Komunistų išleidimo reikalavo ne tik tas, kad reikia sudaryti dviejų trečdalių daugumą parlamente, bet ir tas, kad kairysis socialdemokratų sparnas spyrė sudaryti kairiųjų valdžią.

Ministeriją sudarys 6 socialdemokratai, 5 centrinės partijos, o likusias 4 vietas užims komunistai ir kairieji socialdemokratai.

Tuo būdu, Suomijoje bus tikra koalicinė vyriausybė.

Kaunda Ivdino Britus 'Idiotais'

LUSAKA. — Zambijos prezidentas Kenneth Kaunda išvadino Britanijos premjerą Wilsoną ir jo vyriausybės narius "idiotais" už tai, kad jie iki šiol dar nenukėlė nuo sosto Iano Smitho mažumos vyriausybės Rodezijoje.

Jis grumojo Britų vyriausybę, kad jis įnešias sumanymą britų komonveltui, kad išmestų Britaniją iš komonvelto.

Afrikos valstybių lyderiai teigia, kad britai visur naudojo jėgas sudaužymui sukilėlių prieš Britanijos autoritetą, bet Rodezijoje to nedaro. O Smith yra, jų akimis žiūrint, sukilėlis, nes vienašališkai atsimetė nuo Britanijos, pasiskelbė nepriklausomybę

"Mirtis Amerikiečiams!" Šaukia Saigono Jaunimas

SAIGON. — Jauni saigoniečiai pradeda atvirai rodyti savo priešiskumą amerikiečiams. Jie demonstruoja tūkstančiais Saigono gatvėmis ir šaukia: "Mirtis amerikiečiams!" Aną dieną sudegino du amerikiečių trokus prie Budistų Instituto.

Priešiskumą amerikiečiams padidino tas faktas, kad amerikiečių palaikomas premjeras Nguyen Cao Ky mojosi ginklu sutriuškinti opozicionierius Danange. Budistus ir sukilusius kareivius Danange apsupo tankais ir kanuolėmis. Jeigu jie nebūtų pasidavę, tai būtų buvę sunaikinti.

Budistų lyderiai kreipėsi į amerikiečius, kad jų generolas, Liuwis W. Walt, tarpininkautų: kad amerikiečiai užtikrintų opozicionierių lyderiams saugumą. Ar amerikiečiai tą padarys, dar nežinia.

Bendrai, susidaro vaizdas.

Komunistų Partija Turėjo Suvažiavimą

TORONTO. — Čia įvyko Kanados Komunistų Partijos konvencija, kurioje dalyvavo 250 atstovų. Jos lyderis William Kashtan išdavė platų raportą, kuriame buvo pabrėžiama, kad Kanada turėtų pakeisti užsienio politiką taip, kad tarnautų taikai.

Per diskusijas paaiškėjo, kad jaunesni nariai nori kovingosnio judėjimo. Jie priima programą, bet nepatenkinti senesnių aktyvumu.

Suvažiavimą pikietavo keli "kairieji", tai yra prokinietiški radikalai.

Laiške suvažiavimui, NDP lyderis T. C. Douglas pareiškė, kad jis negali suprasti, kodėl Kanados vyriausybė nedavė vizų užsienio komunistų partijų broliškiems delegatams. Jis sako, kad pasiteiraus pas pilietybės ir imigracijos ministrą, kodėl ir toliau Kanada tęsia šaltojo karo politiką.

PARYŽIUS. — Francijoje streikavo 24 valandas net 5,000,000 visuomeninio aptarnavimo darbininkų.

Kiti 3,000,000 darbininkų negalėjo dirbti dėl nebuvimo elektros jėgos.

kad Pietų Vietname sutikimo nebus, kol Ky bus valdžioje. O pašalinti jį ne taip patogu. Atsimenate, prezidentas Johnsonas labai meiliai glebesčiavosi su juomi ir gyrė jį, kaip gerą vadą.

Saigonas teigia, kad susirėmimuose su naujais sukilėliais Danange Ky pusė neteko 20 užmuštais ir 100 sužeistais. Nesakoma, kiek kita pusė neteko, bet spėjama, kad daug daugiau, nes prasčiau ginkluota.

Ky reikalauja, kad visi sukilėlių vadai pasiduotų. Jeigu jie nepasiduosią, tai busią apšaukti dezertyrais ir busią sušaudyti. Bet yra manoma, kad jiems vistiek būtų galas, jeigu jie ir pasiduotų. Ką jie darys, nežinia, bet veikiausiai jie turės pasislėpti, jeigu pasipriešinimas bus nugalėtas.

(Buvęs JAV ambasadorius Pietų Vietname, generolas Taylor, išsireiškė, kad Jungtinės Valstijos, tai yra, JAV vyriausybė, numato padidinti savo jėgų skaičių Vietname iki 400,000.)

Jeigu nebus bent kokio susitaikymo tarp Ky ir opozicijos, tai Pietų Vietname opozicija amerikiečių buvimui žymiai sustiprės.

Amerikiečiai Bruzda Už Karo Baigimą

WASHINGTON. — Gegužės 15 dieną čia įvyko didžiulė demonstracija prie Baltųjų Rūmų ir masinis mitingas prie Washingtono paminklo. Spauda pažymėjo, kad dalyvavo 11,000.

Kalbėjo Norman Thomas, Irving Hole, Julian Bond ir kiti.

Vyriausybei buvo įteikta peticija su šimtu tūkstančių parašų reikalaujant ištraukti JAV militarines jėgas iš Vietnamo, sulaukyti Šiaurės Vietnamo bombardavimą.

Chicagoje komitetas iš 27 gerai žinomų rašytojų kreipėsi į prezidentą su prašymu sulaukyti bombardavimus Vietnamo. Jie siūlo, kad Vietname policinę sargybą vietoj amerikiečių atliktų Jungtinių Tautų kareiviai.

LJB ir "Nervuotos Nelės"

Prezidentas Lyndon Johnson apšaukė jo užsienio politikos kritikų "nervuotomis nelėmis" ir kreipėsi į balsuotojus, kad nubaustų tuos, kurie "ardo eiles", lapkričio rinkimuose.

Jo reakcija yra geras pavyzdys didelio jėgos arogantiškumo, apie kurį senatorius William Fulbright pastaruoju laiku perspėjo amerikiečius.

Senatoriai Fulbright ir Robert Kennedy; buvę prezidento asistentai Richard Goodwin, Theodore Sorensen ir Arthur Schlesinger; buvę ambasadoriai John Kenneth Galbright ir George F. Kennan sudaro daliną sąrašą žmonių, kurie kritikuoja savo šalies Vietnamo politiką. Už tai jie yra pasmerkti jų pačių prezidento kaip tokie, kurie "atsisuka prieš savo lyderius, savo šalį ir savo kovojančius vyrus".

Tai aštrus apkaltinimas žmonių, kurie taip elgiasi grynai iš patriotizmo.

Bet prezidentas eina dar toliau ir ragina balsuotojus peržiūrėti viešus kandidatų pareiškimus ir paklausti, "ar jis bando suburti mus, suvienyti mūsų šalį, ar jis bando atstum-

ti mus nuo vienas kito, kad pakėlus save?" Kitais žodžiais, visi tie, kurie nesutinka su prezidentu, yra nepatriotiški ar skymuotojai.

Ponas Johnsonas galėtų perskaityti vėlesnes senatoriaus Fulbrighto, Užsienio Reikalų Komiteto pirmininko, kalbas, kadangi jos, be abejonės, daugiausia pykina jį. Vienoje iš jų senatorius išdėsto tris geres dalykus, kuriuos galima gauti iš tų, kurie kritikuoja politiką:

Pirmuoju yra tas, kad laiku pakelti balsai šalyje daug padeda ištaisyti klaidas užsienio politikoje.

Antru geru dalyku yra tas, kad jie išvelka švieson naujas idėjas ir pavaduoja "senus mitus naujomis realybėmis".

Trečia priežastimi yra ta pati, kuri paragino Abrahamą Lincolną protestuoti Atstovų Rūmuose prieš Meksikos karą sausio 12 dieną 1948 metais. Jis ieškojo tiesos tame atsikime. Senatorius Fulbright išdėsto tą iškalbingame paragrafe, kurį verta pilnai pakartoti:

"Būna laikai visuomenės gyvenime, kaip ir privatiškame

Vilniaus Čiurlionio vardo meno mokykloje ruošiamą naują lietuviško baletu pamainą.

BRANGŪS JAUNIEJI LIETUVIAI

Kaip geras vaikas niekada neužmiršta savo motinos, taip ir lietuviai, kur jie bebūtų — negali pamiršti savo tėvynės Lietuvos.

Gal būt daugelis iš jų net nesate matę savo tėviškės, tačiau iš tėvų bei kitų vyresnio amžiaus žmonių pasakojimų, spaudos bei foto nuotraukų jūs įsivaizduojate savo tėvų žemę, jos ošiančias girias, kvėpiančias pievas, mėlynakius

gyvenime, kuomet būna reikalingas protestuoti, ne tik dėl to, kad tas protestas bus politiniai ar moraliniai produktūs, bet ir dėl to, kad žmogaus padarumo jausmai yra užgauti, dėl to, kad žmogus nebegali pakęsti politinio darbo ir visuomeninio vaizdo, ar grynai dėl to, kad kas nors eina prieš šerštį. Tokiu būdu suteikta pagalba gali būti labai naudinga laisvei".

Jeigu žmonės, kurie veikia pagal šiuos principus, yra "nervuotos nelės", tuomet toks pavadinimas yra daugiau pagyrimas, negu pasmerkimas.

(Toronto Daily Star)

ežerus, vyšnių ir obelių žieduose paskendusias sodybas ir jėse gyvenančius darbsčius, vaistingus ir dainingus žmones. Tėvai tur būt pasakoja ir apie praeityje Lietuvos bakūžėse bujokusį skurdą, kuris vertė juos keliauti į svetimus kraštus duonos ir geresnio gyvenimo ieškoti. Dabar, tur būt, girdite ir apie tai, kaip stato, gražėja Tarybų Lietuva. Ir gal būt neretai pagalvojate — idomu būtų aplankyti ją, pasikalbėti, pabendrauti su joje gyvenančiais žmonėmis, savo bendraamžiais.

Kad šie Jūsų norai išsipildytų prie Lietuvos kultūrinių ryšių su tautiečiais užsienyje komiteto susibūrė grupė jaunimo ir sudarė šio komiteto sekciją, kurią įeina įvairių profesijų žmonės. Jų tarpe: jaunieji rašytojai, mokslininkai, studentai, švietimo, kultūros darbuotojai, sportininkai. Ši sekcija nori užmegzti su jumis, mūsų bendraamžiais ryšius, pasikeisti suvenyrais, susirašinėti, o esant progai, ir susitikti Lietuvoje arba užsienyje, pabendrauti, padiskusuoti jaunimo

gyvenimo klausimais, parungtyniauti sporte ir kt. Mūsų pažintims pradžia tegul padaro laišškai.

Tad brangūs, jaunieji lietuviai, gyveną svetimuose kraštuose! Tie, kurie norite pabendrauti su savo vienmečiais, gyvenančiais tikrojoje Tėvynėje, atsiųskite savo adresus. Be to, nurodykite, su kokios profesijos jaunuoliais bei merginomis jūs norėtumėte susirašinėti. Parašykite ir kitus savo pageidavimus, kiek galėdami mes stengsimės juos įvykdyti.

Savo laiškus siųskite šiuo adresu:

USSR, Lithuania
Vilnius, Kosciūškos 36
Laukiamė Jūsų laišku, brangūs lietuviai!

1. Albinas Bernotas — rašytojas
2. Bronius Riauba — fizikos matematikos mokslų kandidatas
3. Henrikas Ciparis — dailininkas
4. Eduardas Gutauskas — muzikas
5. Juozas Jurgelėnas — sporto darbuotojas
6. Skirmantė Janutaitė — studentė, filologė
7. Vladas Andrijauskas — Aukštojo ir spec. vidurinio mokslo ministerijos darbuotojas
8. Valerija Uzdraitė — pedagogė
9. Vilius Baltrėnas — žurnalistas
10. Rimtautas Gibavičius — Čiurlionio vardo Meno mokyklos dėstytojas.

Lietuvos Kultūrinių ryšių su tautiečiais užsienyje komitetas.

FRANCIJA IŠTRAUKS SAVO JEGAS IŠ VV

BONNA. — Prezidentas De Gaulle informavo Vakarų Vokietijos vyriausybę, kad Francija ištrauks iš Vakarų Vokietijos visas savo jėgas su liepos pirma diena, 1967 metų, jeigu Vakarų Vokietija nereikalautų palaikyti ilgiau.

Francija turi Vakarų Vokietijoje apie 70,000 kariuomenės.

Minime trijų metų liūdną sukaktį nuo mirties

Pijušo Kilikevičiaus

Mirusio Gegužės 25 d. 1963 m.

Minime ir minėsime Tave kaip brolių, švogerį, dėdę ir kaip nepaprasto ryžtingumo darbštų ir pažangų žmogų.

K. F. Kilikevičiai

Toronto, Ont.

Mirus Hamiltonė

ALEKUI NARUSEVIČIUI

Reiškiame gilią užuojautą liūdinčiai jo žmonai, dukteriai, giminėms ir visiems velionies artimiesiems.

A. R. Antanavičių šeima

Toronto, Ont.

PRISIMINIMAS

Visą eilę kuopos narių vyrų ir moterų mirtis ištraukė iš mūsų tarpo. Tas skaudus įvykis, suretinimas mūsų narių nebus pamirštas koleik ši kuopa gyvuos. Visuomet juos prisiminsime.

Lai jiem būna ramu ilsėtis šios šalies šaltoje žemėje; o mes tęsime nebaigtą jų darbą kovose už šviesesnį rytojū.

Lietuvių Literatūros Draugijos 45 kuopa

St. Petersburg, Florida

Klaipėdos žvejų uoste

Ar Besurasi "Kaimo Jurgij" . . .

Dideli miestai — svarbiausi kultūros centrai. Čia, kur susitelkę mokslo ir meno jėgos, ji iš esmės ir kuriama. Čia, kur gyvenimo srautas smarškus, nauji jos reiškiniai bemaž išsiūbuojami, išplukdomi į plačiąją visuomenę.

O kaip su provincija, kaip su jos kultūros dabartimi ir ateitimi?

Nesirengdamas aprėpti visų šios plačios problemos momentų, bandysiu aptarti du, mano supratimu, — pačius reikšmingiausius. Pirmas: jau šiandien yra svarbiausios sąlygos, kad provincijos žmogus neatsiliktu nuo kultūros. Spauda, radijas, televizija, kinas, bibliotekos, gastraliuojantys teatrai. . .

Jau vien tai, sakysim, skaudvilietį ar žagarietį didele dalykiškai su vilniečiu ar kauniečiu. Iš paties tolimiausio Lietuvos kampelio į sostinę atvažiuojant žmogų gali nudžiuginti naujesniu kino filmu, teatro spektakliu, simfoniniu koncertu ar meno paroda. bet šiais dalykais tu jo nebenustebinsi kaip neregėtais negirdėtais "stebuklais".

Taip, "kaimo jurgij" laikai jau užmarštyje. Socialistinė santvarka, suteikusi vienodas sąlygas šviesti, o taip pat iš viso sparti tiek ekonominio, tiek kultūrinio gyvenimo pažanga per vieną kitą dešimtmetį suformavo naują, naujovišką žmogų — su plačiais, sparčiai augančiais dvasiniais interesais. Taigi antras dalykas, provincijos gyventojus išprusimu artinąs prie miestiečių, — vidinis poreikis kultūrai. Nuolatinis dvasinis turtėjimas tampa būtinybe. Be abejo, vidinis poreikis ir mieste — lemiantis. Juk antraip — žmogus gali metų metus vaikščioti pro meno šventovę ir net ne-

pasidomėti ja. Tarp kitko, neseniai man teko susitikti dvidešimtmetį Čikagos lietuvių, kuris pasisakė dar nė karto gyvenime nebuvęs teatre. Girdi, nemadinga. . . Galvoju, kad vargu ar Lietuvoje atsirastų toks vaikinys.

Kaip skaitytojas jau, turbūt, suprato, visų pirma čia kalbama apie paprastus žmones, didžiausią mūsų visuomenės dalį — darbininkiją, tarnautojus, žemdirbius. Kultūringos inteligentijos bei savamokelių šviesuolių buvo ir praityje, bet tai — tik lašelis jūroje, negalėjęs bent kiek esmingiau nulemti bendro visuomenės lygio. Šiandien — kita šneka. Inteligentijos visur gausu. Ir visur nemaža "neinteligentiškos" profesijos žmonių, savo išsilavinimu nė kiek nepasiduodančių inteligentams.

Straipsnio pradžioje paminėjau skaudviliečius. Ir štai dėl ko. Prieš kelerius metus pertvarkytas administracinis Lietuvos paskirstymas, kai kurie maži rajonai prijungti prie didesnių. Taip atsitiko ir su skaudviliečiais — jų administraciniu centru pasidarė Tauragė. Netrukus po šito persitvarkymo man teko pabuvoti Skaudvilėje. Prisipažinsiu, tada suabejojau — ar neapsnūšė kultūrinis gyvenimas? Kai kurios įstaigos persikėlė į Tauragę. Didesnės pramonės nėra. Vadinasi, šiek tiek sumažės jaunimo. Vadinasi. . .

Vis dėlto mano apsiriktą. Ką gi, giliau pagalvojus, tai ir suprantama: svarbiausios kultūrinės sąlygos čia yra, vidinis žmonių poreikis kultūrai — taip pat. Pagaliau ir jaunimo sumažėjimas gana reliatyvus: netoli vidurinės mokyklos įsikūrė didelė mokykla-internatas, gerokai pagrausėjo moky-

tojų ir, žinoma, moksleivių. Dideliuose naujuose kultūros namuose įkurtas Tauragės vaikų muzikos mokyklos filialas.

Čia yra puikus vaikų dramų kolektyvas. Jam vadovauja entuziastingas režisierius bei dramaturgas mokytojas V. Venokas. Repertuare — jo paties pjesės "Žalgirio mūšis", "Salos paslaptis", K. Kubilinsko "Molio Motiejukas" ir t. t. Aktoriai — vietos moksleiviai. Lavinami visapusiškai, ateityje gal ne vienas pasirinktų aktorius profesionalo kelią. O kol kas — gatsrolės po žemaitiją, ekskursijos į didesnius miestus. Pavyzdžiui, pernai Skaudvilės "teatralai" savaitę viešėjo Leningrade — lankė muziejus, teatrus, lygino tenykščius spektaklius su Skaudvilėje dažnai gastroliuojančių Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Klaipėdos teatrų pastatymais.

Nelenkia kultūros namų ir vyresnio amžiaus skaudviliečiai. Choras, kaimo kapela, estrados ansamblis. . . Kas ką labiau mėgsta. Šiuose rūmuose sukomplektuotos ir trys didelės bibliotekos, kurias kasdien aplanko daugybė žmonių. Čia pat nuolatos eksponuojamos skulptūros, paveikslai. Ir tai sutraukia nemaža žiurovų.

Vadinasi, reikia žmonėms šito. Vadinasi, jų kultūrinis lygis žengia koja kojon su gerėjančiu gyvenimu. Štai tau ir "provincija".

Kalbėdamas apie kultūrinis, dvasinius paprastų šiandieninių Lietuvos žmonių poreikius, noriu pabrėžti — tai naujos, socialistinės santvarkos, naujos visuomenės moralės juose išugdytas bruožas.

Kapitalistinėse valstybėse daug kas pagrįsta pinigų, išskaičiavimu. Ten gyvenantiems tautiečiams, tur būt, sunkoka suprasti šiandieninėje Lietuvoje aukštinamo visapusiško žmogaus idealą, kai kur pasireiškiantį netgi tam tikrą skepticizmą pinigams — didžiausias dėmesys čia skiriamas pirmiausia dvasinėms vertybėms. Žinoma, tai sunkiai apčiuopiamas dalykas, bet jis ryškiai atsiskleidžia žmonių tarpusavio santykiuose.

Papasakosiu kad ir tokį epizodėlį. Karštą pernyktės vasaros dieną Vilniuje viešintis Amerikos lietuvis panorą atsigeriti. Priėjęs gatvėje prie vaisvandenių automato, apsižiūrėjo neturįs reikiamų monetų. Čia pat pasitaikiusi moterėlė brūkštelėjo monetą į automatą:

— Gerkl, tamsta.

Kai atsigėręs buvo betiesias amerikoniškus centus, moterėlė mostelėjo ranka:

— Ką čia dabar? Dėl tų kapekų?

— Bet vistiek pinigai, — nu. stebio amerikonas ir neiškentė: — Kas, tamsta, būsi ir kiek algos gauni?

— Darbininkė. O kas čia tokio, — šyptelėjo toji ir nuėjo

gatve.

Smulkus, bet būdingas epizodėlis. Matote, koks vieno ir koks kito požiūris į pinigus, į žmogui suteiktą paslaugą? Tai ne šiaip sau atsitikimas. Panašių pavyzdžių galima pasakoti labai daug. Tai skirtingos socialinės sistemos suformuotų asmenybių, charakterių skirtumas. Anaipol tai ne priekaištas minėtam Amerikos lietuviui. Kitoks jis ir negali būti: gyvenimas kapitalistiniame pasaulyje įpratino jį kas valandą, kas minutę skaičiuoti centus. Todėl jis ir nesuprato to paprastos Vilniaus moterėlės gesto, o anoji — jo smulkmenišką skubotumą "atsilyginti už paslaugą". Ką gi, galima tai pavadinti net žmonių psichologijos skirtumu.

Tuo labiau šitas skirtumas išaiškėjo dideliuose, esminiuose dalykuose.

Nepamatysi Tarybų Lietuvoje ypatingos, akį rėžiančios prabangos. Užtat daug dažniau, negu bet kurioje kapitalistinėje valstybėje, surasi, vaitokį be jokių išskaičiavimų draugiškumą, nuoširdžią šypseną, jei reikės — ir pagalbą. Nerasi čia besididžiuojančių dideliu kapitalu banke ar pelningu bizniu, užtat sutiksi tūkstančius žmonių, kurie nemažą savo uždarbį dalį be jokio svyravimo išleidžia knygoms, teatrams, kitokioms kultūrinėms pramogoms. Visuomenėje, kur žmogus visų pirma gerbiamas ir vertinamas ne už jo turimus pinigus,

o už protą, išsilavinimą, vidinę kultūrą, — tai natūralu ir kasdieniška.

Todėl ne visada pas mus ir beatskirsi inteligentą nuo ne-inteligento. Tiek dideliame mieste, tiek mažame miestelyje arba kaime.

V. Baltrėnas

Iš Triacetato

Daug naujovių šiemet įvyks ir Lietuvos trikotažo pramonėje. Rekonstravus eilę stambiausių įmonių, išaugo jų gamybiniai pajėgumai. Daugiau kaip 600 modernių kojinių mezgimo automatų pernai buvo sumontuota Vilniaus "Spartos" fabrike. Ateityje šis fabrikas per metus pateiks 20 milijonų porų kojinių. Naujas korpusas iškilo ir Šiaulių fabrike "Verpstas".

Pirkėjai galės įsigyti daugiau ir įvairesnių kojinių ir trikotažo gaminių. Naujus šių metų modelius pradeda gaminti Vilniaus "Vilijos", Kauno "Gegužės Pirmosios", "Kotono", "Silvos" ir Šiaulių "Verpsto" fabrikai. Tai moteriškos ir vyriškos kojinės bei puškojinės iš plastinio kaprono, vaikiškos kelnaitės - kojinitės, vilnoniai kostiumėliai. O štai Kauno A. Siaučiūnaitės vardo fabrikas šiemet ims gaminti trikotažo gaminius iš triacetatinio pluošto.

J. Lisinskas

Trikotažo viršininkas

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tft iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesti apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kandiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGJOS

Prenumeratos Kalnai:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

PARTINĖS RIETENOS LAIDOJA KANADOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Seniau, kada liberalų valdžia siekė vis didesnės laisvės nuo Britanijos, konservatai puldavo liberalus, būk jie norį visai atsiskirti nuo Britanijos, nusikratyti karalienę ir taip toliau. Galimas daiktas, kad jiems rūpėjo ne tiek Britanija, ar pati karalienė, kiek politinis kapitalas. Tuomet Kanadoje buvo daug didesnis prisirišimas prie Britanijos, prie karalienės.

Dabar, kai Kanada jau beveik atsipalaidavusi nuo Britanijos, jos ekonominei ir politinei nepriklausomybei pavojus kyla iš Jungtinių Valstijų. Ir kai tik kas pasiūlo nors kokius būdus Kanados nepriklausomybei apsaugoti, tuoj atsiranda priešų. Štai, šiomis dienomis pasirodė knyga, parašyta buvusio finansų ministro Walterio Gordono, kurioje yra gerų pasiūlymų dėl išsaugojimo Kanados nepriklausomybės. Kas rimtai į šį reikalą žiūri, tas pripažįsta, kad Gordonas teisus. Bet dabar jis susilaukė daugiau kritikų ir priešų, negu būdamas ministru. Nekurie iš konservatų kritikų jo sumanymus ir pasiūlymus vadina tiesiog pražūtingais Kanadai.

Gordono knygos kritikai puola ne tiek dėl to, kad jie tikrai mano, jog tie pasiūlymai žalingi, kiek dėl to, kad Gordono pasiūlymai gali patraukti daug kanadiečių prie liberalų, jeigu jie tuos pasiūlymus priimtų ir vykdytų.

Ir pačių liberalų tarpe yra daug tokių politikierių, kuriems svarbiau biznis, negu Kanados laisvė. Jie susirišę su JAV kompanijomis, jiems nesvarbu rytoj, Kanados laisvė, bile tikrai kapitalas jų kišenėje auga. Atsiranda net tokių, kurie mano, kad biznis atžvilgiu Kanada ir Jungtinės Valstijos turėtų sudaryti vieną bendruomenę. Tokių yra ir tarp tų, kurie dažnai kalba apie kitų šalių laisvę ir nepriklausomybę. Kad tuomet Karadcs politinė nepriklausomybė dingtų, jiems matyti visai neapeina.

Tie, kurie haugina su Gordono pasiūlymais, teigia, kad jeigu Kanada užsimotų varžyti užsienio kapitalo reikalus Kanadoje, tai gyvenimo standartas nupultų apie 30 procentų. Kitaip sakant, parduokime Kanados resursus, pramonę ir visa kita, bile tik galima pagyventi gražiai. Kas bus toliau, ne mūsų reikalas. Mūsų tuomet nebebus.

PRISIVIRĖ KOŠĖS

Jau dešimt metų, kaip amerikiečiai terliojasi Vietname. Nežiūrint to, ką jie atliko tenai, situacija ne pagerėjo, o pablogėjo. Kol dar buvo Diemo režimas, atrodė, kad Pietų Vietnamas stovi ant savo kojų. Kai jis buvo nužudytas ir jo režimas sugriautas, prasidėjo Pietų Vietnamo smukimas, kuriam galo nesimato ir dabar. Mainėsi režimai, bet vis su ta pasėka, kad naujas buvo dar blogesnis. O dabar, Ky vadovaujant, valdžia nustojo žmonių pritarimo visai.

Amerikiečiai bombarduoja ir visaip kitaip naikino ne tik partizanus, bet ir kraštą, bet tas nepadeda sucementuoti kraštą. Priešingai, situacija visblogėja. Nekurie stebėtojai sako, kad amerikiečiai turės paimti Pietų Vietnamą savo valdžion. Galima pasakyti iš kalno, kad tas situacijos nei kiek nepagerintų. Tuomet dar daugiau žmonių eitų su partizanais.

Su rinkimais, kuriuos Ky žadėjo, taipgi negalima toli nueiti. Budistai ir kiti, kurie nori rinkimų, turi galvoje sudarymą civilinės vyriausybės, kuri galėtų pradėti derybas su vietkongais. Tą gerai žino ne tik Ky, bet ir amerikiečiai. Ir jie to nenori. Už tai Ky ir traukiasi nuo rinkimų. Jis jau pradėjo akciją prieš opozicines jėgas, įsiverždamas pirmiausia į Danangą, kur net dalis kariuomenės eina su budistais.

Galimas daiktas, kad Ky, su amerikiečių pagalba, nugalės opoziciją Danange ir kitose vietose. Bet tas neišspręs Vietnamo problemos. Per mažai Ky kontroliuoja teritorijos, per mažai žmonių pritaria jam. Bombardavimai, naikinimas javų laukų chemikalais ir kitos priemonės dar labiau nustato žmones prieš tuos, kurie nori pasiekti savo per karą, per žudynes.

Pavasaris Zarasuose

Amerikiečių Dominacija

N. AUKŠTUOLIS

Nemažai bėdos Kanadai sudaro provincializmas, provincijų atsisakymas kooperuoti su federalės vyriausybės planais, o ypačiai Kvebeko provincijos vyriausybės palinkimas išsiskirti beveik iš visų federalių planų. Bet kita problema, amerikiečių kapitalo dominacija, yra dar didesnė.

Pasirodė daviniai, kuriuos paruošė Labor Research Association Jungtinės Valstijose. Tas tyrinėjimas užvardintas: "Americanization of Canada" — Amerikonizacija Kanados. Jis iškelia daug dalykų. Visai ne be pagrindo Walteris Gordon savo knygoje sako, kad per daug Kanados industrijos kontroliuoja užsienis, nors dabartinis finansų ministras Sharp nenorėtų sutikti su tuo.

Pagal tos asociacijos surastus davinius, JAV ilgalaikiai investimentai Kanadoje pasiekė jau \$25,000,000,000. (Dvidešimt penkis milijonus dolerių.)

Amerikiečiai kontroliuoja 97 procentus auto industrijoj, 91 procentą gumos industrijoj, 66 procentus elektrinių gaminių industrijoj, 54 procentus chemijos industrijoj, 52 procentus farmų mašinerijos ir įrankių industrijoj, manufaktūroj 50 procentų, aliejaus (naftos) industrijoj 60 procentų, mainų industrijoj 52 procentus.

Praėjusiais metais amerikiečių kompanijos perėmusios savo kontrolėn 19 kanadiškų kompanijų, o 1964 metais — 30 kompanijų.

Kontrolė yra dar ne viskas. Centrinės kompanijos, kurių skyriai veikia Kanadoje, neleidžia jokios konkurencijos. Kanadoje veikiantieji skyriai turi pirkti dalis iš JAV įmonių, tu-

ri naudoti amerikinius specialistus, inžinierius, naudoti amerikinių kompanijų centrų planus. Dažnai kanadiškiems skyriams būna uždrausta eksportuoti, sakysim, į Kubą, Kiniją ar kurią kitą socialistinę šalį.

Kai JAV vyriausybei stokā finansų, kanadiškiems skyriams įsakoma mažiau investuoti Kanadoje, daugiau kapitalo išsiųsti į Jungtines Valstijas.

Kanados bankai turėję daug kapitalo ištraukti iš užsienių, kuomet amerikinių kompanijų skyriai išsiuntę daugiau kapitalo iš JAV. Kitaip, Kanadoje būtų pasireiškęs badas finansų.

Ne sykį Kanados vyriausybės žmonės skundėsi, kad Kanados industrialistai mažai stengiasi ieškoti rinkų užsieniuose. Toks pareiškimas buvo padarytas vieno ministro tik šiomis dienomis. Ir kam jie ieškos rinkų užsieniuose, kad jų uždavinys vyriausiai patenkinti rinką Kanadoje.

Esą dar ir tokių dalykų: amerikinių kompanijų skyriai, įgabendami dalis, moką už jas brangiai. Jie brangiai moką už patentus ir kita.

Aną dieną Kvebeko provincijos sveikatos ministras Kierans stačiai išvadino JAV kapitalo dominaciją Kanadoje ekonominiu imperializmu. Ir ne visi laikraščiai Kanadoje išspausdino jo pareiškimą. Nenori užrūstinti JAV kapitalistų.

WELLINGTON. — Naujoji Zelandija pareiškė, kad ji neįsileis į savo teritoriją Francijos laivų ir orlaivių, kurie dalyvaus nukliniuose bandymuose.

Francija ruošiasi daryti nuklinius bandymus Pacifike.

Ką Veikia Kanadoje Išsimokslinę Ateiviai

Aną dieną Ontarijos Socialės Pagalbos Komitetas turėjo diskusijas apie Kanadon emigravusius europiečius profesionalus. Pasirodo, kad jų padėtis labai prasta.

Hanna Szuma, labdaros darbuotoja iš Londono, pareiškė, kad universitetus baigusieji Europoje čia dirba lėkščių plovėjais, technikais ir kitais paprastais darbininkais, kadangi profesionalų asociacijos Kanadoje nepripažįstančios jų paliūdiimų.

Ji sakė, kad ji žino vieną Lenkijos miškininkystės inžinierių, kuris dirbo ligininėse 15 metų už porterių, o jo žmona, biochemikė, laboratorijoje technike.

Viena lenkė, vos 42 metų amžiaus, industrinio sėkmingumo ekspertė, Kanadoje dirbanti už lėkščių plovėją.

Zlata Bartol, iš Seimų Pagalbos Asociacijos, pareiškė, kad ji žinanti nemažai naujų kanadiečių su dvigubu daktaratu, kurie buvo priversti dirbti miškuose. Universitetai atsisakė priimti dėl panaujinimo kursų.

Z. W. Sametz iš pilietyvės ir imigracijos ministerijos, pareiškė, kad nekurie profesionalai šiaip taip prasilaūžia, bet kiti nepajėgia.

Saskačevanoje, sakė jis, gydytojai leidžia ateivius per labai žeminantį procesą įrodyti, kad jie nėra gavę tinkamo mokslo gimtuosiuose kraštuose, nors jie turi sertifikatus, kurie rodo, kad jie atlikę aukštus mokslus.

Buvo iškelta, kad Kanados imigracijos pareigūnai užsienyje dažnai duoda blogas informacijas apie Kanadą. Susivilioję tomis informacijomis, kiti palieka gerus darbus ir vyksta Kanadon, bet čia randa visai ką kitą.

PEARSONAS SUNIEKINO W. GORDONO IDEJAS

MONTREAL. — Kalbėdamas Amerikos Laikraščių Redaktorių Draugijos metiniame susirinkime, premjeras L. B. Pearsonas pareiškė, kad neprigulminga ekonomija yra kvaila idėja.

Tai buvo kaip ir teškimas mazgote per veidą Walterui Gordonui, buvusiam jo finansų ministru, kuris savo knygoje propaguoja didesnę ekonominę nepriklausomybę.

OTTAWA. — Kanados gyventojų skaičius šią vasarą prašoks 20,000,000, sako statistikų biuras.

Balandžio 1 dieną Kanadoje buvo 19,859,000 gyventojų. Kada bus pravedamas naujas gyventojų surašinėjimas birželio mėnesį, Kanada jau turėsianti 20,000,000.

doje
veiviai

rijos Socia-
tetas turėjo
anadon emi-
čius profe-
kad jų pa-

bdaros dar-
o, pareiškė,
baigusieji
lėksčių plo-
r kitais pa-
ais, kadangi
cijijos Kana-
čios jų pa-

žino vieną
kystės inži-
o liginėse
o jo žmo-
laboratorijoj

42 metų
nio sėkmin-
nadoje dir-
ovėją.

Šeimų Pa-
a, pareiškė,
dažai naujų
rubu daktar-
versiti dirb-
banaujinimo

š pilietyvės
sterijos, pa-
profesional-
ilaužią, bet

sakė jis, gy-
vius per la-
ocesa įrody-
gavę tinka-
siuose krās-
ri certifikā-
d jie atlikę

ad Kanados
gūnai užsie-
blogas in-
nadą. Susi-
rmacijomis,
s darbus ir
et čia randa

IEKINO
EJAS

Kalbėdamas
jų Redakto-
nime susi-
L. B. Pear-
d neprigul-
yra kvailla

ir teškimas
ą Walterui
m jo finan-
savo kny-
idesnę eko-
omybę.

Kanados gy-
šią vasarą
o, sako sta-

ą Kanadoje
gyventojų.
mas naujas
ėjimas bir-
ada jau tu-

Pastabos

Popiežius Povilas šiomis dienomis kalbėdamas Romoje kritikavo marksistinę ideologiją. Girdi, ateizmas, kurį akstina marksizmas, netarnauja kosminiam mokslui ir civilizacijai...

Kada popiežius kalba už tai, ką, jis kalba rimtai ir susilaukia visuomeninės pagarbos. Bet kada jis sako, jog marksistinė ideologija netarnauja ar neatitinka tikrajam mokslui, tai jis stato save ant juoko.

Pagal popiežių išeitų taip, kad pasakos, jog "danguje" gyvena dievas tėvas, su didele ir žila barzda, ir turi sūnų, o prie to dar ir dvasią šventą, — yra tikrasis mokslas...

Kad tas "mokslas" atitinka kosmoso tyrinėjimams, arba, kad tas "mokslas" atvedė ar pasitarnavo šių dienų mokslo atsiėmams...

Tai daugiau, negu juokinga. Jeigu tikrasis mokslas būtų rėmėsis religiniais mokymais, tai jis nebūtų tikruoju mokslu ir nebūtų sulaukęs šių dienų atsiėkimų.

Mes visi turėtumėm dar tikėti, jog Žemė yra plokščia, kaip stalas...

Ne vien mūsų dipukai "vaduotojai" myli žaisti senais titulais, senom idėjom.

Štai, Toronte lankėsi buvęs Jugoslavijos karalius Petras antanas.

Ar tai ne gražu? Jis dėvėjo admiralo uniformą ir iškilmingai apdovanojo 45 savo pasekėjus medaliais.

Pabaliavojo. Bet tas karalius gal kiek reališkesnis. Jis jau nebesitiki atgauti sostą. Yra išmokęs vairuoti orlaivį ir taikosi prie karališko gyvenimo be sosto.

O generalisimas Chang Kai-šekas Formosoje dabar vėl buvo išrinktas Kinijos prezidentu sekantiems 6 metams.

Opozicijos jis neturėjo, nes kito kandidato nebuvo.

Įvyko didelės iškilmės, kariuomenės paradas, ji "išventinant" tam postui. Amerikiečiai gražiai palaimino.

Tik jo sūnus gal nepatenkintas, belaukdamas ir nesulaukdamas, kada jis bus Kinijos prezidentu.

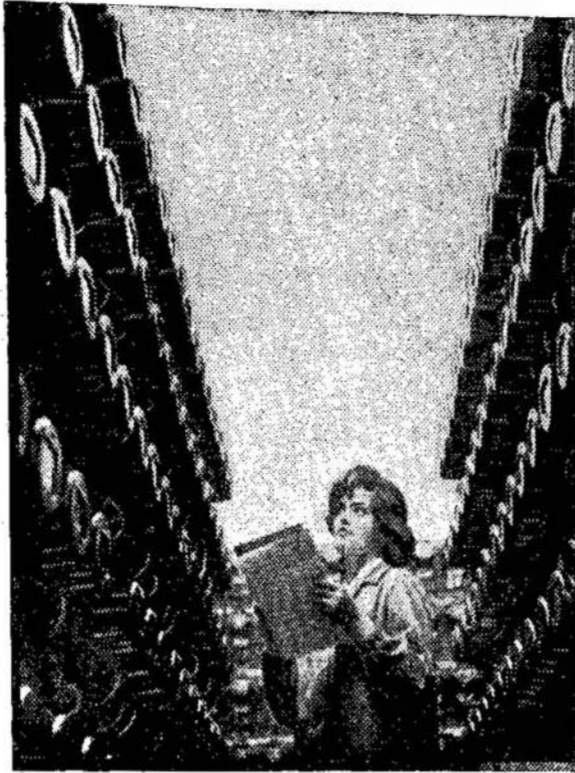
Mat, tam seniui mirus, ateitų jo eilė.

Rimtas dalykas Pietų Vietnamo. Ten budistai ir dalis kariuomenės jau atvirai kertasi su Ky vyriausybės jėgomis.

Žudynės išplėtė ir dar vis labiau plečiasi visoje šalyje.

Matosi, kad žmonės puola desperacijon,

Laikas ir labai laikas žmonių žudynes baigti.

Skaitikliai paruošti kelionei į tolimas šalis.

Ką Kiti Rašo

Man tas nesuprantama

Rodos neblogai paskaitau mūsų "laisvąją" spaudą, kartais stebiu televizoriuje vaizdus iš karo fronto ar klausausi pranešimų per radiją. O vieno dalyko niekaip nesuprantu kas ten dedasi Vietname.

Mūsų komandieriai Vietname pasigardžiuodami linksniuoją kiek "misijų" bombonešiai padarė Šiauriniame Vietname, kiek tiltų ir geležinkelio bėgių sunaikinta, kiek pastatų sugriauta, padegta.

Bet niekados dar negirdėjau, kad paskelbtų kiek bombonešių atakose užmušta civiliųjų šiauriečių.

Neužmušama nei žvirblis! Pentagonas anądien pasididžiavo, kad vienoj bombonešių "misijoje" ant Šiaurinio Vietnamo numetama 1,000 bombų — kiekviena po 750 svarų. Ir, patikėjus pranešimams, nei vienas žmogus neužmušamas.

Į mano rankas pateko vienas pranešimas iš "anapus" Pasakoja visai kitokią istoriją.

O buvo tai sekmadienis, balandžio 24 diena. Viena mūsų numesta bomba pataikė į katalikų bažnyčią Šiaurinio Vietnamo sostinėje Hanoi.

Veikiausiai lakūnas, skrisdamas triskart greičiau negu garso bangos, nei nepastebėjo kur krito jo išmesta bomba.

Bet katalikai maldininkai, kurie liko gyvi, to ilgai neužmirš.

Bažnyčia sugriauta. 116 maldininkų, nei pamaldų nebaigė

Laikas eiti prie tvarkos. Bet kas tvarką tenai gali įsteigti?

Atrodo, kad tam reikalinga tarptautinė tvirta jėga.

Z. Jankauskas

tapo, į šmotelius sudraskyti.

— L. Jonikas

Santykiai su Kinija

Senate susidarė stipri grupė reikalaujanti keisti JAV politiką link Kinijos. Galviny yra sen. Fulbright ir broliai Kenedžiai.

Viešai Johnsonas neblogai į tai atsiliepia. Politiniai stebėtojai sako, slaptai jis ir jo patarėjai kalba blogai.

Spaudimas į vyriausybę darosi didesnis.

Yra kita grupė. Broliai Eisehoweriai to reikalauja. Kai kurie reakcininkai taip pat. Pastarieji mano, kad Kiniją galima panaudoti prieš TSRS. Kiniją jie laiko silpna ir jos nebijo. Juos krato šiurpas žiūrint į TSRS naujus atsiėkimus, į jos galybę.

— V. Andrusis

Baisios irro pasėtos

Nacionalinio Laisvini mo Fronto (partizanų) atstovybė Maskvoje skelbia sekamą:

JAV kariuomenė įvykdė Pietų Vietname 160,000 baudžiamų ekspedicijų. Užmušė 170,000 žmonių — karių ir civilių.

Bombardavimais ir kulksvydžiais šaudymais sužeidė 800,000 žmonių. Į kalėjimus sugrūsta apie 400,000 karo belaisvių ir civilių. Mokyklų sugriovimas, taipgi mokyklų mokytojų stoka sulaukė 2,000,000 vaikų mokymą.

Buvo 30,000 išprievartavimų.

Taipgi skelbia:

"Į Pietų Vietnamo žemę ir į Vietnamo Domekratinės Respublikos pietines provincijas kasdien krenta tūkstančiai bombų. Jeigu JAV lėktuvai antrojo pasaulinio karo metu Afrikoje ir Europoje numesdavo vidutiniškai per mėnesį 4,

800 tonų bombų, Korėjoje — 17,500 tonų bombų, tai šių metų kovo mėnesį, kaip pareiškė JAV gynybos ministras Maknamara, į Vietnamą buvo numesta 50,000 tonų bombų. Bet imperialistams to dar maža. Maknamara grasino, jog JAV planuoja 1966 metais numesti į Vietnamą 638,000 tonų bombų".

Pentagone vyrauja samprotavimas, kad daugiau bombardavimų partizanai ir šiaurinis Vietnamas būsią įbauginti ir siūlys derybomis baigti karą. O tokiam atsitikime būtų galima savas sąlygas statyti.

Partizanai betgi pasirenka nesiūlyti derybų. Jie įsitikinę, kad kaip Prancūzija, po 10 metų karo turėjo pasitraukti, taip JAV turės pasitraukti.

Ar jų įsitikinimas vykdysis, matysime tik kai karas baigsis. Tiek jau aišku, kad ir didžiausi bombardavimai neduoda pageidaujamo pasėkų, kas eis ir partizanai dar narkariau veikia.

— Vilnis

U. Michelsonienė apie karą

M. Michelsonienė aną dieną "Keleivyje" (š. m. geg. 4 d.) parašė straipsnį apie motinas ir karą. Ji smerkia karus, ir ji tai daro išeidama iš pacifistinių pozicijų. Daug nemalonių žodžių ji paberia tiems, kurie ruošia karus, — militaristams, imperialistams. Autorė rašo:

"Pirmasis pasaulinis karas žadėjo amžinai panaikinti karus. Jį laimėjo demokratiškos šalys, bet ar tas sulaukė karus? Anaiptol! Karas po karo ir vis žiauresnis.

"Ar nebūtų laikas, kad pasaulio motinos bei visos moterys susiorganizuotų ir stotų prieš bet kieno pradėtąjį karą? Kad jos pasakytų, kad daugiau karo aukoms sūnų nebegimdys? Yra Jungtinės Tautos, kurių pareiga surasti taikos būdus ir priemones karams išvengti. Ar suranda? Ne!

"Teisingai vienas Amerikos generolas pasakė, kad karas tai pragaras (war is hell). Dreba iš baimės kiekvienas motinos sūnus, varomas į karo lauką. Daugelis gauna nervų suirimą ir kitokių ligų. Kartais net ir proto netenka. Ir kam tie mūsų sveikiausi ir gabiausi jaunuoliai turi žūti tolimose džiunglėse? Jiems gyvybė yra taip pat brangi, kaip ir tiems, kurie namie sėdėdami šaukia, kad reikalinga aukų komunizmui sunaikinti."

M. Michelsonienė teisingai nurodo, jog komunizmo karais neišnaikins: "Komunizmas yra ideologija. Karas idealizmo neišnaikins..."

— Laisvė

NEW DELHI. — Indijos užsienio reikalų ministras pareiškė, kad Indija stovi už tai, kad nebūtų įvesti nukliniai ginklai į Pietų Aziją.

ŠYPSENAS

Už "mštonumą"

Teisėjas nubaudė Smitą už rankos pakėlimą prieš uošvę šimtu ir penkiais doleriais.

"Aš suprantu, kam šimtas dolerių, bet už ką tie penki doleriai?" protestavo Smitas.

"Pasilinksminimo taksai", paaikšino teisėjas.

Tik pusės

Vienas žiūrovas taip susižavėjo magiku, kuomet jis perpiovė merginą pusiau, kad po spektaklio nuėjo už scenos pamatyti magiką.

"Tai vaiko žaidimas", atsakė magikas, išklausęs pagyrimų. "Faktinai, aš išmokau to būdamas dar vaiku, namie".

"Stebėtina", pasakė žmogus. "Ar daug vaikų buvo jūsų šeimoj?"

"Tiktai pussėsėrės".

Nedaug lyderių

"Pasaulyje, reikia pripažinti, labai mažai lyderių", skundėsi biznieriūs kitam biznieriui.

"Ką tu turi mintyje?" "O gi tą, kad tik vienas iš šimto vyrų būna lyderis, o visi kiti 99 yra tiktai sekėjai moterų iš paskos".

Dzūkų Dainų Skrynelė

Visoje Alytaus rajono Dubėnų apylinkėje žinomi muzikantai Račkauskai. Smuiką mikliai virkdo senukas Antanas, kuriam jau aštuntą dešimtį, muzikantais vadinami sūnus ir anūkas. Vieną dieną visi jie su Dubėnų kultūros namų savi-veiklininkais susiruošė į Alytų, į jaunėjančią Dzūkijos sostinę. Trenkė scenoje "Žilviti", "Klumpakoji", "Maršą", kad net žiūrovai negalėjo ramiai nusėdėti.

"Atidarysim dainų skrynelę" — taip buvo pavadinta ir originali savi-veiklininkų pasirodymo programa. Ssenoje beveik tik pagyvenę žmonės, iš savo skrynių išsiėmę spalvingus tautinius drabužius ir juostas, prisiminė jaunas dienas ir neisėdauotas dainas. Atgijo senoviniai šokiai "Kadrilius" ir kiti, suskambėjo senovės dzūkų melodingos dainos, sumirgo sceninis vaizdelis "Guzynės".

OTTAWA. — 103 žmogūdžiai Kanadoje yra paleisti iš kalėjimo "parole" sąlygomis, o 101 dar tebesėdi kalėjime.

Dabar Kanadoje, pagal vyriausybės nuožūra, visi nuteistieji mirtin nežudomi, o įkalinami iki gyvos galvos. Bet iš visų nuteistų žmogūdžių kalėjime išsėdėjo 26 metus tik vienas. Pagal įstatymą, yra reikalaujama, kad išsėdėtų mažiausia 10 metų. Kiti buvo paleisti išsėdėjus vos 3 metus.

Montrealo žinios

Ir Vėl Du Nauji Kapai

Po tragiškos automobilios nelaimės, pasirgusi pora dienų mirė Dana Majauskienė-Liutkevaitė, sulaukusi 56 metų amžiaus. Dideliame liūdesyje liko vyras, sesutė JAV, kuri su sūnum dalyvavo šermėnyse, dvi sesutės ir brolis T. Lietuvoje. Atvyko į šią šalį po pirmojo pasaulinio karo iš Padavonių km., Liudvinavo vals., Marijampolės apskr.

Gegužės 12 d. staigiai mirė Povilas Budreika, sulaukęs 66 metų amžiaus. Liko dideliame nuliūdime žmona Uršulė Kregždytė.

Laidotuvėse dalyvavo netik daug velionio pažįstamų, daug vietinių giminių, bet taip gi buvo atvykę iš Ontarijos jo pusbrolis Petras Budreika su žmona ir sūnėnas su žmona iš Čikagos. Venionis kilęs iš Ramakonių km., Androniškių valsė. Anykščių rajono.

Po palydų, abiejų laidotuvių dalyviai buvo puikiai pavaišinti.

Artimiesiems gili užuojauta, o velioniams amžina ramybė.

Priešvedybinė Stūgmena

Balandžio 29 d. buvo suruošta graži priešvedybinė partija dėl Leonardo Fylerio, kurio vestuvės su G. Skripkiute, kai šiuos žodžius skaitysite, bus jau įvykusios.

Džiugūs Kelionė

Per klaidą anksčiau nebuvo paminėta, kad tarybinu laivu "Aleksander Puškin" į Tarybų Sąjungą išplaukė ir A. Paragienės sesutė Margaret Seden su vyru Paul, kuri lankysis savo vyro tėvynėje Bielorusijoje, pora ar tris mėnesius ir, jei sąlygos leis, norėtų aplankyti savo tėvų žemę T. Lietuvą.

Iš kelionės rašo (iš Londono ir Kopenhagos), kad esą labai patenkinti savo kelione. Labai geras maistas, mandagus patarnavimas, muzika, šokiai, vienu žodžiu, puiki nuotaika. Pirmą gegužės laivo kapitonas suruošė "Coktail" partiją, tai puikiai pasilinksmino.

Kelionėje ant jūrų turėję ir audrų.

K.

Padėka

Sirdingiausiai dėkoju visiems savo draugams ir draugėms už gėles, dovanas, už lankymą prieš operaciją ir po operacijos ligoninėje ir namie.

Jūsų nuoširdi užuojauta padeda man sustiprėti ir sveikti.

O. Joneliūnienė

Montreal.

Nenori Laimėti?

J. Kardelis Nepriklausomaj Lietuvoj piškina:

"Amerika nenori Vietname laimėti karo. Iš to kyla daug painiavų, kurios visų pirma nenaudingos, ar tiesiog — kenksmingos pačiai Amerikai. Jeigu Amerika pasiryžtų karą laimėti, ji tuojau tą lengvai padarytų ir išvengtų daugelio painiavų, kurios palengvintų ir kitų painiavų sprendimą. Jeigu Amerika pasiryžtų karą Indokinijoje laimėti, tuojau susitvarkytų tas sopulys, kuris dabar vis daugiau įskaudinamas ir pagaliau veda prie to, kad Vietnamo budistai jau pradeda kilti prieš pačius amerikiečius. Amerika gi karą Vietname lengvai gali laimėti. Kodėl ji nenori karo laimėti, sunku suprasti".

Yra sakoma, kas galva ir protas. Iš to, kas buvo pacituota, matome Nepriklausomos Lietuvos rašėjo samprotavimą. Trumpai sutraukus, Amerika galėtų laimėti karą Vietname, bet ji nenori. Ir ką tu jai padarysi?

Jeigu, žinoma, nenori, tai nenori. Noro neįvairys. Bet Nepriklausomos Lietuvos rašėja nepasako, kodėl gi Amerika nenori laimėti karą Vietname?

Kiek matyti iš visko, tai yra kaip tik priešingai. Ji pasiuntė tenai jau virš ketvirtadaly milijono kareivių. Tenai sutrauktas didelis būrys karo laivų. Orlaiviai bombarduoja Vietnamus ne tik nuo orlaivų.

Vilniaus profesinių sąjungų kultūros namuose

Ką Norėjo Pasakyti Žmogus, Kuris Ketino Nužudyti Kuo Daugiau Parlamento Atstovų

Paul Chartier, kuris žuvo federalio parlamento Ottawoje rūmų išvietėje pirm laiko sprogus jo paties pagamintai dinamito bombai, buvo parašęs ilgą prakalbą ir norėjo pasakyti parlamente. Negavęs sutikimo, jis pasiryžo nužudyti kuo daugiau parlamento atstovų, nors ir pačiam reikėtų žūti.

Policijos pareigūnai rado jo rašytą prakalbą jo bute. Jis norėjo pasakyti: Ponas pirmininke, džentelmenai, geriau aš duosiu jums eksploziją jūsų išbudinimui. Išstisus metus aš negalvoju apie nieką kitą, kaip eksterminuoti kiek galint daugiau jūsų. Aš žinojau, kad reiks atiduoti gyvybę už tai, bet kai kas gal turės naudą iš to.

Tada aš pradėjau galvoti, kad jūs visi inteligentiški žmonės ir sunku pakeisti, bet jūs įkliuvote į voratinklį. Juo daugiau jūs raitotės, tuo tvirčiau jis laiko jus. Mes turėjome tik.

nešių, bet ir iš JAV bazių Pacifice. Skiriami bilijonai po bilijonų dolerių tam karui laimėti. Iš kur Nepriklausomos Lietuvos rašėja "sužinojo", kad Amerika "nenori" laimėti?

"Nenoras" laimėti karą Vietname, aišku, išsaukia kitas painiavas. Pavyzdžiui, Europoje. Tenai, generolui De Gaulle traukiantis iš NATO, Rusija jau daranti žygius išstumti Ameriką iš Europos.

Reikia pasakyti, prasta J. Kardelio sąjungininkė ta Amerika. Ji ne tik nemoka karus vesti, bet dar nenori laimėti. Ar galima ką baisesnį įsivaizduoti?

J. P.

galiu pirkti kanadiškas dujas Jungtinėse Valstijose per pus pigiau, negu reikia mokėti čia.

Yra milijonas būdų padaryti šalies gerinime. Duokit apšvietą tiems, kurie sugabūs, suraskit amatus kitiems.

Jūs vartojate pinigus kaip išviečių popierį. Atminkit, jūs atimate iš mūsų žmonišką gyvenimą.

Mes turime bankrutavimus, kurie kainuoja vyriausybei virš bilijono dolerių. Išrodo, kad nekuri mūsų lyderiai yra susiriję su sankadalais, kitaip jie sustabdytų. Kiek metų atgal Rusijoje jie būtų pakabinę jus už kulnų. Mūsų uždarbiam tokie maži, kad daugelis suranda, jog geriau būti ant pašalpos. Eina niekais milijonas darbo valandų. Tuo tarpu mes turime žmonių, kurie gauna \$100 į valandą, o kiti gauna po \$1.00 į valandą nieko nedirbdami.

Priežastis, kad tūkstančiai gyvena iš pašalpos, yra ta, kad yra geriau gyventi taip, negu dirbti. Kiekvienas nori dirbti, nes tai vienintelė egzistencijos forma. Gerai žinome tą. Duokite žmonėms tinkamą atlyginimą. Laikas turėti tinkamus socialinius įstatymus, o ne vieną dolerį vienam, o du dolerius kitam, kurs atlieka mažiau darbo.

Taip per visą laišką jis smerkia esamą santvarką, vykstančius skandalus. Jeigu jis jį būtų sakęs kur mitingėje, demonstracijoje, daug kas būtų sutikę kaip pagrindą turinčią kritiką. Bet jis norėjo pasakyti parlamente. Gavęs atsakymą, kad parlamente gali kalbėti tik atstovai, jis užsimojo, kaip jis pats sako, užmušti kuo daugiau parlamento narių. Ir būtų tą padaręs, jeigu jo bomba nebūtų sprogsi pirm laiko. Būtų įmetęs į posėdžiaujančių atstovų tarpą.

Sis žmogus, kaip ir amerikietis Oswaldas, buvo prislėgtas nepasitenkinimo, bet pasirinko labai klaidingą būdą tam parodyti. Parlamento nariai turėtų perskaityti jo prakalbą parlamente, nes, nežiūrint kalbos nesklaidumo, joje yra daug teisingos jiems kritikos.

TORONTO. — General Motors of Canada Ltd. praėjusiais metais garsinimams savo gaminių Kanadoje išleido \$9,231,000.

10 didesniųjų kompanijų bendrai išleido garsinimams kaip grūdai, dujos, aliejus. Aš \$42,603,000.

Mirus Hamiltonė

ALEKUI NARUŠEVICIUI

Reiškiame giliausią užuojautą nuliūdimo valandoje jo žmonai, dukteriai ir jo artimiesiems. Kartu liūdimė netekę gero draugo ir tautiečio.

S. Virbalo šeima
M. Paragio šeima

Montreal, Que.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Koršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

ZORŽ SAND

Vertė P. Kilmas

INDIANA

A p y s a k a

(Tąsa)

— Skirtis aš nebenoriu, — atsakė ji. — Vakar norėjau, bet šįryt nusprendžiau kitaip. Jūs pavartojote smurtą, mane uždarydamas miegamajame: aš išlindau pro langą, ir rodydama, kad jūsų valdžia yra vieni juokai, jeigu neapgalite moters valios. Aš kelias valandas tepraleidau, ištrūkus iš jūsų valdžios; aš turėjau progos pakvėpuoti laisvės oru, įrodydama, kad jūs moraliai nesate mano valdovas ir kad aš tepriklausau pati nuo savęs. Vaikštinėdama aš apmąščiau, kad pareiga ir sąžinė man liepia atsiduoti jūsų globai; aš tai pati nusprendžiau. Pusbrolis mane palydėjo, o ne atvedė čionai. Jei aš pati nebūčiau norėjusi eiti, jis nebūtų galėjęs manęs priversti, jūs tai gerai numanote. Todėl, susimildamas, neleiskite bergždžiai laikui, mano įsitikinimų vis tiek nepakeisite; jūs niekuomet manęs nepaveiksite, nes praradote tokią teisę jau vien dėl to, kad kėsintės smurtu. Rūpinkitės išvaizdumu; aš pasiruošusi jums padėti ir su jumis vykti ne dėl to, kad tokia yra jūsų valia, bet dėl to, kad aš taip noriu. Jūs galite mane smerkti, bet aš savęs teklausysiu.

— Aš apgailėstauju, kad jums protas taip pasimaišė, — tarė pulkininkas, trukčiodamas pečiais.

Ir jis pasitraukė į savo kambarį tvarkyti popierių, nuoširdžiai patenkintas ponios Delmar nuosprendžiu ir nebesibaimindamas kliūčių, nes pasitiekė jo moters žodžiu tiek pat, kiek neapkentė jos nusistatymų.

Nesvingingai priėmęs serą Ralfą, kuris buvo atvykęs pasiteirauti dėl Indianos, Remonas, nuovargio lenkiamas, kietai užmigė. Pabudęs pajuto palengvėjimą; didžioji visų tų įvykių krizė pagaliau praėjusi. Jau anksčiau jis buvo numatęs, kad ateisias toks laikas, kai jam teks kovoti su tos moters meile, ginti savo laisvę nuo tos romantiškos aistros reikalavimų, ir todėl iš anksto drąsinosi kovai su tomis pretenzijomis. Tuo būdu jis tarėsi pagaliau peržengęs sunkų barą: jis pasakė "ne"; prie to klausimo neberekėsią grįžti, nes viskas gerai pasibaigė. Indiana per daug neverkusi ir primygtinai nieko nereikalavusi. Ji pasirodžiusi išmintinga; ji iš pirmo žodžio viską supratė, ji greit ir išdidžiai apsisprendusi.

Remonas buvo patenkintas

apvaizdos malone, kuria tikėjo kaip geras sūnus, ir laukė iš jos pagalbos savo reikalams, žinoma, daugiau kitų žalai, negu savajai. Ligi tol apvaizda taip buvo jam palanki, kad jis negalėjo ja netikėti. Numatyti savo klaidų pasekmes ir dėl to nerimauti, jam rodės, būtų tas pat, kaip reikšti nusikalstamą nedėkingumą dievui, kuris taip jį globojė.

Jis atsikėlė dar labai pavargęs nuo apmąstymų apie tuos nelemtus įvykius. Jo motina sugrįžo, pasiteiravusi pas poniją de Karvachal apie ponios Delmar sveikatą ir nuotaiką. Markizė visai nebuvo susirūpinusi; bet ją suėmė didi širdgėla, kai ponija de Ramier ėmėsi ją vikriai apklausinėti. Beje, ponios Delmar dingimo istorijoje apstulbino markizę tik viena: kad tas skandalas galėjo paplisti. Ji su dideliu kartėliu skundėsi savo dukterėčia, kurią išvakarėse buvo kėlusį padanges; ponija de Ramier suprato, kad tuo poelgiu Indiana galutinai nutolino nuo savęs tetą ir prarado vienintelę likusią jai paramą.

Kas būtų gerai pažinęs markizę, tam tas nuostolis nebūtų pasirodęs didelis, bet ponija de Karvachal net ponios de Ramier buvo laikoma nepriklaistingos dorovės moterimi. Jos jaunystė buvo apdairiai pridengta paslaptimi arba sudūlėjo revoliucijų maišatyje. Remono motina apverkė Indianos likimą ir ieškojo jai patėsinimo; ponija de Karvachal karčiai jai prikišo, kad gal ji nesanti pakankamai nesuinteresuota, kad galėtų čia ką spręsti.

— Bet kas gi bus tai nelaimingai jaunai moteriai? — tarė ponija de Ramier. — Jei vyras ją skriaudžia, kas ją užstos?

— Bus, kaip dievui patiks, — atsakė markizė. — Aš jį tai nebesikišu ir nebenoriu jos matyti.

Ponija de Ramier, suserimusi gerasirdė, nutarė būtinai sužinoti viską apie poniją Delmar. Ji nuvažiavo ligi jos gatvės galo ir pasiuntė tarną pasiteirauti pas namsargį, patardama susisiekti su seru Ralfu, jeigu jis būtų namuose. Ji laukė savo karietoje žinių; netrukus atėjo pats Ralfas.

Ponija de Ramier buvo, tur būt, vienintelis asmuo, kuris teigiamai vertino Ralfą; užteko juodviem keleto žodžių, kad susiprastų dėl abipusio nuosirdaus ir nesavanaudiško susidomėjimo tuo dalyku. Ralfas pasakėjo, kas buvo atsitikę ry-
tą; kadangi jis tik įtaręs, kas

galėję atsitikti naktį, tai nesistengė patikrinti. Tačiau ponija de Ramier tarėsi privalanti pasakoti, ką ji žinojo, norėdama iš vieno su juo išardyti tą nelemtą ir negalimą ryšį. Ralfas, būdamas laisvesnis su ja, negu su kitais asmenimis, neslėpė gilaus susijaudinimo, kuris atsispindėjo jo veide, klausantis jos atviraširdiško pasakojimo.

— Jūs sakote, ponia, — sumurmėjo jis, tvardydamas nervingą kūno virpesį, — kad ji praleidusi naktį jūsų namuose?

— Skausmingą naktį vienišai, be abejonės Remonas, kuris negalima įtarti buvus nusikaltimo bendrininką, parėjęs šeštą valandą, o septintą jis mane prašė nuraminti tą nelaimingą moterį.

— Ji norėjo pamesti vyrą, ji norėjo sau garbę nuplėšti! — tarė Ralfas, įbedęs akis ir kažkaip keistai susirūpinęs. — Valdinas, ji myli tą jos nevertą žmogų...

Ralfas užmiršo, kad kalba su Remono motina.

— Aš jau seniai tai suvokiau, — kalbėjo jis toliau, — kodėl aš jos nesusekiau tą dieną, kai ji ruošė sau pragaištį! Aš būčiau ją nužudęs anksčiau...

Tie Ralfo žodžiai labai nustebino poniją de Ramier; ji tarėsi kalbanti su ramiu ir atlaidžiu žmogumi; ji gailėjosi patikėjusi jo išvaizda.

— O dieve! — tarė ji išgąstingai. — Argi jūs ją taip pat pasmerkiate be pasigailėjimo? Nejaugi ir jūs ją aplesite kaip jos teta? Ar visi jūs esate be gailėsčio ir be atlaidos? Nejaugi nepasiliks jai draugo po tos klaidos, dėl kurios ji tiek prisikentėjo?

— Nebijokite nieko, ponia, iš mano pusės, — atsakė Ralfas. — Jau šeši mėnesiai aš viską žinojau, niekam nieko nesakydamas. Aš esu užklupęs jų pirmą pasibučiavimą ir nenu-trankiau pono de Ramiero nuo arklio. Aš ne kartą esu sučiupęs jų meilimą susirašinėjimą, bet nedraskiau jo. Aš buvau sutikęs poną de Ramierą prie tilto, kai jis ėjo pas ją; mudu buvome vieni, o aš keturis kart stipresnis už jį; aš nesviedžiau to žmogaus į upę; o kai, leidęs jam pasprukti, aš pasimačiau prigautas ir jis nulindo pas ją, aš neišlaužiau durų ir neišmečiau jo pro langą, bet ramiai juos įspėjau, kad sugrįžo vyras, ir išgelbėjau vienam gyvybę, o antram garbę. Jūs matote, ponia, kad aš esu atlaidus ir gailėstingas. Šį rytą tas žmogus buvo mano rankose: aš puikiai žinojau, kad jis yra visų negandų priežastis ir, jeigu aš negalėjau jo apkaltinti be įrodymų, ir bent turėjau progą jį pulti už jo akimėšiškas patyčias. Ir vis dėlto aš pakėliau jo jūlią paniėką, nes žinojau, kad jo mirtis pribaiigtų Indiana; aš palikau jį miegoti ant kito šono, tuo tarpu Indiana,

pusgyvė, apsvaigusi, slankiojo Senos pakrantėmis, ryždamasi prisijungti prie anos jo aukos... Jūs matote, ponia, kad aš esu kantrus su žmonėmis, kurių nekenciu, ir atlaidus tiems, kuriuos myliu...

Ponija de Ramier, sėdėdama savo karietoje priešais Ralfą, žiūrėjo į jį nustebusi ir kartu pasibaisėdama. Jis buvo visai ne toks, kokį jį buvo pratęsi matyti, ir ji net pamanė, ar tik jis ūmai nepamišo. Jo užuomina apie Nunos mirtį lyg patvirtino tą jos mintį, nes ji visai nežinojo to įvykio; pasipiktinusiai Ralfui išsprukusius žodžius ji palaikė visai nesurįštais su jų pokalbiu. Esti, be-rods, kartais išmintingiausių žmonių gyvenime tokių audringų situacijų, kurios panėsi į pamišimo stovį, ir mažai betruksta ligi siuto. Tačiau Ralfo įtūžis buvo apylėtis ir santūrus kaip visų šaltakraujų, bet gilus kaip kilnių sielų, ir užtat ta galingai pasireiškianti nuotaika jį darė baisų.

Ponija de Ramier paėmė jo ranką ir švelniai tarė: — Jūs labai kenčiate, mano mielas Ralfai, nes mane skaudinate nesigraudindamas; jūs užmirštate, kad žmogus, apie kurį jūs kalbėjote, yra mano sūnus ir kad jo nusikaltimai, jei jų būta, turi man plėsyti širdį dar skaudžiau, negu jums.

Ralfas bematant susivokė; bučiuodamas poniją de Ramier rankas tokiu draugystės nuosirdumu, kuris buvo toks pat retas poreiškis, kaip ir jo pyktis, jis tarė:

— Dovanokite man, ponia, jūsų teisybę; aš labai kenčiu ir užmirštu, ką man reikėtų gerbti. Užmirškite taip pat ir jūs tą kartėlį, kurį sukėliau, o aš dar mokėsiu jį savo širdyje paslėpti.

Ponija de Ramier, kad ir ap-raminta to atsakymo, sielos gilumoje buvo sujudinta tos gili-os Ralfo neapykantos jos sū-nui. Ji mėgino pateisinti Re-moną jo priešų akyse, bet Ralfas nutraukė:

— Aš įspėjau jūsų mintis, ponia, — tarė jis, — bet nesirūpinkite, mudviem nelemta greitai pasimatyti, ponui de Ramierui ir man. Nesigailėkite, ką esat pasakiusi apie mano giminaite. Jei visas pasaulis ją aplesitų, prisiekiu, vienas draugas jai tikrai liks.

Ponija de Ramier, sugrįžusi vakare, rado Remoną šildantis kojas kašmiro šlepetėse ir geriant arbatą; jis baigė sklaidęs savo rytmetinį susijaudinimą. Jį dar kamavo nuovargis dėl tų sanėrių, bet malonios at-eities viltys gaivino jo sielą; jis pasijuto pagaliau laisvas ir paskendo palaimingose svajo-nėse apie tą būklę, kurią buvo pratęs taip blogai išlaikyti.

"Kodėl man lemta, — mąstė jis, — taip greit pasibodėti ta palaiminga laisve, kurią man tenka visuomet taip brangiai apmokėti? Kai aš pasijuntu į-klūvęs į moters žabangas,

man knieti bematant iš jų iš-sprukti, kad galėčiau atgauti poilsį ir ramybę. Teprasmengie viskas kiaurai žemę, kad aš taip greitai tai paaukočiau! Sielvartas, kurį man suteikė tos dvi kreolės, tebūnie man pamokymas, ir aš nebenoriu turėti reikalo su kitokiomis moterimis, kaip tik su lengva-būdėmis ir pašaipiomis pary-zietėmis... su tikromis aukš-tuomenės moterimis. Gal aš geriausiai padaryčiau vesda-mas, kad, kaip sakoma, ras-čiau galą...

Jis buvo paskendęs tose pa-togiose buržuazinėse mintyse, kai jėgo jo motina, susijaudinusi ir pavargusi.

— Jai geriau, — tarė ji, — viskas praėjo, aš tikiuosi, kad ji apsiramins.

— Kas? — paklausė Remo-nas, pabudęs iš savo malonių svajonių.

Kitą dieną jis vis dėlto pa-galvojo turįs dar vieną užda-vinį atlikti: būtent, atgauti jei ne meilę, tai bent tos moters pagarbą. Nenorėjo, kad ji ga-lėtų girtis jį pametusį; norėjo įtikinti, kad tai jo blaivas pro-tas ir didžiadvasiškas nulė-mes jos apsisprendimą. Ir ją atstūmęs, jis dar norėjo vieš-patauti ir parašė jai laišką:

Aš prašau, mano mieloji, do-vanoti man už tuos įžūlius ar akimėšiškus žodžius, kurie man išspruko, praradus pu-siausvyrą. Įsikarščiajęs negali pilnutinai ir tinkamai išdėsty-ti savo minčių. Ne mano kaltė, kad aš nesu dievas, kad negaliu šalia jūsų susitvartyti, kad mano karštas kraujas užver-da ir aš apsvaigstu ir pametu galvą. Gal būt, aš turėčiau teisę skųstis jūsų žiauriu šalta-kraujiskumu, kuriuo jūs mane pasmerkėte kančioms, nieka-dos manęs nepasigailėdama; bet tai irgi ne jūsų kaltė. Jūs per daug tobula tokiam vaid-meniui, kuris tinka mums, vul-garioms būtybėms, žmoniškų aistrų, grubių instinktų ver-gams. Aš dažnai jums tai esu sakęs, Indiana, ir, kai ramiai apie jus galvoju, suprantu, kad jūs ne moteris, o angelas. Kaip dievaitė aš jus dievinu. Bet, de-ja, šalia jūsų dažnai pirmykš-tis žmogus atgaudavo savo tei-ses; dažnai jūsų kvapnių lūpų palytėjimas, jų karšta ugnis iš-tirpindavo manąsias; kai, pa-silenkęs prie jūsų, savo plau-kais aš paliesdavau jūsų plau-klus, mane nukrėsdavo neapsa-komai geidulingas virpulyš, ir tada aš užmiršdavau, kad jūs esate dangaus pasiuntinys, pa-laiminga svaja, paties dievo siųstas angelas, kuris turi man rodyti kelią šioje žemėje ir pa-sakoti apie kitos būties džiaugs-mus. Kam tu, tyroji dvasia, pasiveritei gundančia moterim? Kam tu, šviesos angele, apsi-siautei nuodėmingais žavais? Dažnai aš tardavausi laimę lai-ką savo glėbyje, o tu tebuvai įkūnyta dorybė.

(Bus daugiau)

Banketas Tribune Paramai Londone

LONDON, Ont. — Londono Tribune Komitetas rengia metinį banketą Tribune paramai John ir Elsie Lasek namuose, 57 Algonquin Crescent, London, Ont., sekmadienį, gegužės 29 d., 5.30 val. po piet.

Siame bankete kalbės William Kashtan, nacionalis KKP lyderis. Jis papasakos apie TS-RS KP 23 suvaizavimą ir kitus dalykus.

Ižanga į banketą \$1.00 asmeniui.

Komitetas

Vaikų Darželiai? "Tai Komunizmas"

Toronte buvo diskutuojamas vaikų darželių klausimas. Buvo nurodyta, kad Toronte ir jo priemiesčiuose yra 161,000 priešmokyklinio amžiaus vaikų. Tuo tarpu yra tik 33 vaikų darželiai. Industrijoj, ligoninėse, raštinėse ir kitose vietose yra didelis pageidavimas moterų. Bet jos negali eiti dirbti, nes nėra kur palikti vaikus dienos metu. Be abejonės, atsakymu į šį klausimą yra vaikų darželiai, "Day nurseries".

Bet ne visiems vaikų darželiai priimtini. Pavyzdžiui, East York viršaitis True Davidson išstojo prieš juos, pareiškdamas, kad vaikų darželiai primena jam Rusiją. Girdi, "mes

kalbame apie šeimos gyvenimą, bet tuo pačiu metu norime išstumti vaikus iš jų".

Etobicoke viršaitis John MacBeth pareiškė, kad idėja, jog moterys svarbiau industrijai, negu namams, atsiduoda Kinijos komunizmui.

Kada buvo nurodyta, kad daug pinigų susitauptų pašalponis. tai Long Branch viršaitis pareiškė, kad jis geriau duotų \$1,500 į metus motinai prie vaikų, negu vaikų darželio išlaikymui.

Muskulais Gali Uždegti Lemputes

TORONTO. — Elektronikos inžinieriai D. Lewis ir Alfred Stein daro įdomius eksperimentus su Thistletown Kolegijos studentais, kurių tarpe yra ir Klemio Kevėzos duktė Nancy, J. Kevėzos anūkė.

Šie eksperimentai vadinasi Litton Sistema. Tai būdas pagalba muskulų kontroliuoti elektroninius prietaisus.

Vienas iš studentų, Campbell Black, pagalba galvos muskulų, gali uždegti bilę kurią lemputę iš 16.

Šiuose eksperimentuose elektrodai prijungiami prie odos paviršiaus, tad oda visai nesužeidžiama. Tačiau Black savo mintimis gali įsakyti atitinkamam muskului uždegti atitinkamą lemputę.

Ne visi studentai turi tokias pat ypatybes ar sugebėjimus. Bet yra manoma, kad žmogus

gali išlavinti savo musklus klausyti smegenų įsakymų ir atitinkamai veikti. Manoma, kad tokiu būdu žmogus gali išsilavinti kontroliuoti dirbtinas elektroniniai valdomas rankas, kojas, vairuoti mašinas ir t. t.

Minėjo 45 Metų Sukaktį

TORONTO. — Švento Jono Krikštytojo Pašalpinė Draugija minėjo 45 metų sukaktį. Iš raportų paaiškėjo, kad draugijai turi 53 narius. Per draugijos gyvavimo laiką mirė 14 narių. Pašalponis buvę išmokėta \$14,000. Draugijoje dabar būtų visai mažai narių, jeigu nebūtų papildę naujai atvykusieji.

Vienu tarpu draugija buvus pradėjus kalbėti apie likvidavimąsi, nes buvę likę tik 19 narių.

Paminėjime buvo ir Sūnų ir Dukterų Draugijos Toronto kuopos pirmininkas V. Ramanauskas, seniau buvęs Šv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos pirmininkas. Jis paminėjo ir tai, kodėl Sūnų ir Dukterų Draugija susikūrė, išėjus nariams iš Šv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos.

Sūnų ir Dukterų Draugija buvo išaugusi, turėjo arti 800 narių Kanadoje. Dabar daug sumažėjus, nes labai daug narių mirė, o kiti išėjo, bet visgi dar turi kelis šimtus narių.

Rep.

Pinigų Reikia Kelyje į Dangų

Katalikų Informacijos Centras ir jo direktorių Paul T. Harrisą, Richmond Hill, Ontario, apkaltino vedime loterijos, kuri davusi centrui \$100,800.

Metro policija padarė kratą vienoje spaustuvėje ir paėmė 800 knygučių tikiety. Rekordai rodo, kad jau buvo atspausdinta 16,000 knygučių.

Už 50 centų pirkėjas galėjo laimėti automobilį ar \$2,000.

"Šokim, trypkim, linksmi būkim"

Parapijos, kurios platino tikėtus, galėjo pasilikti 25 centus nuo tikieto, o kitus 25 centus turėjo perduoti Centrui.

Norėjo "Išbudinti" Parlamento Narius

Praėjusią savaitę trečiadienio popietyje Ottawoje kam buvo "istorinis" įvykis: pirmą sykį parlamente sprogo bomba. Parlamentas veikia 99 metus, bet tokio atsitikimo nebuvo.

Tūlas Paul Joseph Chartier, pastaruoju metu gyvenęs Toronte, žuvo vienoje federalio parlamento rūmų išvietėje, kuomet dinamito bomba sprogo matyti pirm laiko.

Jo bute Toronte rastas raš-

čiukas, kuriame įrašytas šis išsireiškimas:

"Might as well give you a blast to wake you up".

Jis, spėjama, planavo numesti bombą į parlamento narių tarpą jiems posėdžiaujant. Pirmiau jis sėdėjęs vizitorių tarpe. Matyti jis buvo nuėjęs užtaisyti bombos.

Chartier buvo 45 metų amžiaus. Kilęs iš Albertos. Toronte buvęs proto ligoninėj. Niekad nepalaikęs darbo. Buvęs Jungtinėse Valstijose, dirbęs už privatišką detektyvą.

Iš jo užrašų esą galima suprasti, kad jis jautė neapykantą parlamentui. Girdi, Ottawoje esą visi turtingi, apžarūs.

Jeigu jo planas būtų pasisekęs, jis būtų gal ne vieną užmušęs ir sužeidęs. Laimė, kad jam nepavyko įvykdyti planą.

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. — Toronto — Tel. EM. 6-6100

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageldaujančiams pajmu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostijimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto